

Academie
voor Ontwikkelingsgericht
Onderwijs

OGO – conferentie

15 maart 2017

In de pas, uit de pas

*Over passend onderwijs en omgaan met verschillen in
OGO*

Betekenisvol leren stimuleert de ontwikkeling van kinderen. Van alle kinderen! Als ze tenminste in de pas en uit de pas mogen lopen. In de pas loop je als je mee leert doen aan al die interessante en relevante activiteiten (o.a. spel, excursie en toneel). Uit de pas lopen is misschien wel belangrijker. Immers geen kind is hetzelfde. Alle kinderen hebben hun eigen talenten, voorkeuren en eigenaardigheden en leren op eigen wijze. OGO leerkrachten willen echte pedagogen zijn en niet slechts elke leerling door de smalle pijplijnen van toetsen en tussendoelen 'klaarmaken' voor kenniseconomie. OGO leerkrachten werken aan de totale ontwikkeling van ieder kind.

Locatie: De Reehorst in Ede

Tijd: 09.00 tot 16.00 uur met afsluitende borrel tot 17.00 uur

Aanmelden via www.ogo-academie.nl

Op 15 maart 2017 organiseert de OGO-Academie de grote tweejaarlijkse conferentie in De Reehorst in Ede. Een dag voor iedereen die in Ontwikkelingsgericht Onderwijs geïnteresseerd is, met plaats voor 300 deelnemers! **Adriaan van Dis komt om met ons in gesprek te gaan over opvoeding en onderwijs. Het programma bestaat verder uit meer dan 35 lezingen, workshops en presentaties.**

Daarbij presenteren scholen, nascholers en wetenschappers zich binnen de volgende doelgroepen: Startblokken, Basisontwikkeling, Bovenbouw, Directie en Management en de Wetenschap. Daarnaast is er de bekende marktplaats met OGO-literatuur, producten en praktijkvoorbeelden. We presenteren u met trots het programma, zodat u een indruk krijgt van het prachtige aanbod van de OGO conferentie 2017. Het meest actuele programmaboekje is te vinden op www.ogo-academie.nl

**Laatste nieuws OGO-conferentie 2017 op Twitter:
Programma-overzicht***

@ogo-academie

8.15 – 9.30	Ontvangst – Marktplaats	Salon Claire
9.30 – 9.50	Opening	Theatre Azure
10.00 – 11.15	Workshopronde 1	Verschillende zalen
11.15 – 11.40	Koffie/thee pauze – Marktplaats	Salon Claire
11.40 – 12.55	Workshopronde 2	Verschillende zalen
12.55 – 14.00	Lunch – Marktplaats	Salon Claire
14.00 – 14.30	In gesprek met Adriaan van Dis over opvoeding en onderwijs	Theatre Azure
14.40 – 15.55	Workshopronde 3	Verschillende zalen
16.00 – 17.00	Afsluitende borrel – Marktplaats	Salon Claire

Inlog: OGO Deel je ervaring via
Wachtwoord: 2017 twitter: #OGO-

conferentie

* Er kunnen nog enkele wijzigingen worden opgenomen in het tijdschema van de conferentie. De start- en eindtijd blijven uiteraard wel gelijk.

Aanmelden OGO-conferentie 2017

Meld u nu aan voor de OGO-conferentie 2017 en maak gebruik van de vroegboekorting!

U kon zich vanaf eind mei online aanmelden via de link op de website: www.ogo-academie.nl Dit jaar is het ook mogelijk om bij aanmelding op de dag van de conferentie uw workshops te kiezen.

Toegangsprijzen bij vroeg boeken!

Tot 15 oktober 2016 kon u gebruik maken van het **vroegboektarief**. Vanaf nu helaas dus niet meer mogelijk....

Leden OGO-Academie	€ 195,-
Niet-leden OGO-Academie	€ 230,-
Studenten die lid zijn van de OGO-Academie	€ 110,-
Studenten die niet-lid zijn van de OGO-Academie	€ 145,-
Extra teamkorting	5 personen: 5% op totaal bedrag 10 personen: 10% op totaal bedrag 15 personen: 15% op totaal bedrag 20 personen: 20% op totaal bedrag 25 personen: 25% op totaal bedrag

Toegangsprijzen bij boeken vanaf 15 oktober 2016

Leden OGO-Academie	€ 220,-
Niet-leden OGO-Academie	€ 260,-
Studenten die lid zijn van de OGO-Academie	€ 120,-
Studenten die niet-lid zijn van de OGO-Academie	€ 160,-
Extra teamkorting	5 personen: 5% op totaal bedrag 10 personen: 10% op totaal bedrag 15 personen: 15% op totaal bedrag 20 personen: 20% op totaal bedrag 25 personen: 25% op totaal bedrag

Annuleringsvoorwaarden

Bij aanmelding voor de OGO-conferentie 2017 gelden de volgende annuleringsvoorwaarden:

Bij schriftelijke annulering tot vier weken voor de OGO-conferentie 2017 worden de deelnamekosten gerestitueerd met inhouding van annulerings- en administratiekosten ad € 25,-. Bij annulering op kortere termijn wordt niet tot restitutie overgegaan.

Workshops *

* Door calamiteiten kunnen er nog enkele wijzigingen worden opgenomen in het programma van de conferentie, actuele versie staat op de website en in de conferentiemap die elke deelnemer bij binnenkomst ontvangt.

Startblokken van Basisontwikkeling (peuters en groep 1/2)	Workshopleiders	1	2	3
Kansen in spel	Francisca Kramer Hermien de Waard	x		
Villa Kakelbont. Een wereld van verschil! Omgaan met verschillen in een AZC basisschool.	Hermien de Waard		x	
Mijn eigen verhaal. Learning stories met jonge kinderen.	Marlies de Wever Severine Mulder			x
Met Horeb in de hand, spel voor iedereen!	Tonny Bruin Alice Hoogenboom Clara Wever	x		
In de pas uit de pas.. we gaan naar buiten, we gaan voor groen!	Janneke Hagenaar Annemarieke van Son		x	
Mindmappen met kleuters	Chiel van der Veen Rianne Hofma Marjolein Tuinhout			x
Horeb het hele verhaal, groep 1 t/m 4	Isabelle Vingerhoets	x		
Spelend muziek verkennen	Christiane Nieuwmeijer		x	

Basisontwikkeling (groepen 3 en 4)	Workshopleiders	1	2	3
Omgaan met verschillen bij de start in groep 3!	Isabelle Vingerhoets Margriet Janssen			x
Spel als basis voor het leren in groep 3 en 4	Willeke Westerlaken Alie van Wijk	x		
Wij lezen en maken boeken	Tonny Bruin Eva Köhler Manon Spaans		x	
Hoe word ik een expert? Expertlezen in groep 3 en 4	Gerlanda van de Vendel Teuni Gerritsen MARIKE Scheltens			x
Ons spel LAB	Bea Pompert Marie-Louise van Ruiten Patty ten Barge Sascha Honig José Wanders	x		

Bovenbouw (groep 5 t/m 8)	Workshopleiders	1	2	3
Onderzoek verdiepen voor kinderen die uitdaging nodig hebben.	Marte van Vliet Annemiek Schenkels		x	
Onderzoek, een waardevolle activiteit voor alle kinderen!	Lorien de Koning Anneleen Mulder			x
Burgerschapsvorming en identiteitsontwikkeling	Kirsten Roosenbrand	x		
Kies nu voor Horeb!	Lorien de Koning Femke Zeegers Nicolle de Groot		x	
Teksten schrijven is leuk! Bij het reviseren komt ook spelling in beeld, voor iedereen!	Gerri Koster			x

Onderbouw, bovenbouw	Workshopleiders	1	2	3
Iedereen kan schrijven!	Tanja Bokhorst Lysbeth Grutters		x	
Ouders en school: samen in gesprek over educatief partnerschap	Levineke van der Meer	x		
Samen effectief vormgeven aan onderwijs: coaching en co-teaching in de praktijk	André Weijers			x
Werken met leerling portfolio	Jitske Bosma	x		

Directie / management	Workshopleiders	1	2	3
Verbeteren van 'agency' van leerkrachten in een veranderingstraject op school	Marjolein Dobber Roel de Vries	x		
Uitdaging in je onderzoek	Hedi Schuite			x
Onderzoek in langlopende sociaal culturele praktijken	Levineke vd Meer Karen Dalenberg		x	
Directie...., zie de kansen voor Passend Onderwijs passend bij jouw OGO schoolontwikkeling	Marcia van der Wens Miriam Spijkers			x

Wetenschapsplein	Workshopleiders	1	2	3
Communicatieve vaardigheid en sociale acceptatie in de kleuterklas	Femke van der Wilt	x		
Interessante onderzoeken binnen OGO	Studenten VU		x	
Thuis in school	Marina Iliás			x
'Wat je zegt ben je zelf! Eerst relatie, dan prestatie!	Hans Bakker Hilbertine Bos Roxenne Florijn		x	

Lezingen (Theater Azure)		1	2	3
Leren van verschillen in geschiedenisonderwijs	Bert van Oers	x		
Dialogische gesprekken in de basisschool	Chiel van der Veen		x	
Literatuurlezing	Adriaan van Dis			x

Startblokken van Basisontwikkeling (peuters en groep 1/2)

► **Kansen in spel.**

Werken aan taal- en gespreksdoelen in kindercentra en kleutergroepen.

(Ronde 1)

Francisca Kramer, leerkracht Julianaschool te Schagen Hermien de Waard, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

In het onderzoek 'Kansen in spel' worden de twee onderzoeksterreinen 'spel' en 'taal' met elkaar verbonden. Er werd onderzocht hoe professionals hun eigen begeleidingsrol tijdens spel zo kunnen inzetten, dat ze de kwaliteit van spel- en taalontwikkeling stimuleren.

De twee centrale onderzoeksvragen waren:

1. Op welke wijze kan de interactie tussen professional en kinderen binnen verschillende spelbegeleidingsrollen bij doen-alsof spel zowel de taal- als de spelontwikkeling stimuleren, in heterogene kindercentra en kleutergroepen?
2. Op welke manieren kunnen professionals deze nieuwe begeleidingsvormen in hun praktijk realiseren?

Samen met leerkrachten en pedagogisch medewerkers gingen we op onderzoek uit om deze vragen te beantwoorden. We gingen op zoek naar handvatten die professionals helpen bij het werken aan taal-denkgesprekken. Deze handvatten zijn verzameld in een zgn. prototype. Francisca Kramer en Hermien de Waard delen het uiteindelijke prototype waarin de vaardigheden staan die professionals kunnen gebruiken bij het inzetten op taal-denkgesprekken met jonge kinderen. En ze laten zien hoe ze samen met de andere onderzoekers tot het uiteindelijke prototype gekomen zijn en wat de winsten voor de kinderen zijn.

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers en leerkrachten Startblokken

► **Villa Kakelbont. Een wereld van verschil!**

Omgaan met verschillen op een AZC basisschool

(Ronde 2)

Hermien de Waard, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

AZC basisschool Villa Kakelbont staat op het AZC van Den Helder. Op deze school zitten kinderen met verschillende verhalen. Sommige kinderen hebben al onderwijs gehad in het thuisland, anderen hebben jaren onderwijs gemist. Sommige kinderen spreken enig Nederlands, andere kinderen spreken helemaal geen Nederlands. En dan hebben we het nog niet gehad over de verschillende achtergronden die kinderen meenemen uit hun verschillende thuislanden als Afghanistan, Syrië, Eritrea. Bea Pompert en Hermien de Waard verzorgen sinds schooljaar 2015-2016 nascholing op Villa Kakelbont waarin het accent ligt op leren lezen en schrijven binnen betekenisvolle activiteiten, altijd verbonden aan woordenschat. In deze workshop deelt Hermien haar bevindingen rond het lees-schrijfonderwijs in Villa Kakelbont. We kijken hoe leerkrachten een thema ontwerpen voor hun groep en daarbij rekening houden met verschillende fases van ontwikkeling en achtergronden van kinderen en hoe leerkrachten activiteiten uit hun themaontwerp in hun dagelijkse praktijk inzetten.

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers en leerkrachten Startblokken

► **Mijn eigen verhaal. Learning stories met jonge kinderen**

Onderzoek naar Learning Stories met jonge kinderen
(Ronde 3)

Marlies de Wever, onderwijsadviseur BCO-onderwijsadvies te Venlo
Severine Mulder, leerkracht groep 1-2

Je kiest ervoor om met de schroeven te werken. Eerst zet je de schroef rechtop in gaten die al in het zachtboard zitten. Dan neem je de tang... open... richten... dicht... en omhoog....Wat een blijdschap als het is gelukt. Dit is een fragment uit een Learning Story, dat pedagogisch medewerker Gitta Laan schreef voor Daphne en haar ouders. In de Learning Story beschrijft de professional in een verhaal met foto's, wat ze een kind in een activiteit ziet en hoort doen, wat de betekenis van de activiteit is en wat mogelijkheden en kansen voor vervolg zijn. De Learning Story wordt daarna gedeeld met het kind en de ouders, die in een kort verhaal hun stem aan de Learning Story geven. Prof. M. Garr en Dir. W. Lee zijn de grondleggers van de Learning Story. Met o.a. hun theorie ging een groep nieuwsgierige professionals samen op onderzoek uit. Zij gingen aan de slag om te bekijken wat Learning Stories voor hun praktijken van voor- en vroegschool kunnen betekenen. Marlies de Wever, medeonderzoeker, deelt in de workshop 'Mijn eigen verhaal', de bevindingen rond het onderzoek.

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers en leerkrachten Startblokken

► **Met Horeb in de hand, spel voor iedereen!**

Ontwikkelingsverhalen van kinderen documenteren
(Ronde 1)

Tonny Bruin, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs Alice Hoogenboom en Clara Wever, leerkrachten groep 1/2 Meester Spigtschool te Hoogkarspel

Op de Meester Spigtschool werken de kleuterleerkrachten vanuit Ontwikkelingsgericht perspectief aan samen opbouwen van een spelomgeving. De kinderen denken en doen mee vanuit hun ervaringen in de echte wereld. Die vertalen ze samen met hun leerkrachten naar de themaspelhoek. Lees- en schrijfactiviteiten ondersteunen hierbij. Horeb helpt de leerkrachten bij het ontwerpen van activiteiten die het spel ondersteunen. In deze workshop ontdek je hoe Alice en Clara dit in de praktijk doen. Laat je inspireren!

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers en leerkrachten Startblokken

► **In de pas en uit de pas. We gaan naar buiten, we gaan voor groen! We gaan naar buiten, we gaan voor groen, off the road!. (Ronde 2)**

Janneke Hagenaar en Annemarieke van Son van Bureau Hagenaar

Spelen en onderzoeken kan overal, maar het geeft ons buiten, in het groen wel iets extra's. In de workshop gaan we onderzoeken wat de voordelen zijn, wat er nodig is en wat het oplevert. Groen heeft ook nog een ander kant... durven jullie uit de pas te lopen en samen met de kinderen onderzoeken wat duurzaam is? We gaan een stap voor stap een vergroeningsplan maken voor jouw praktijk, waarin we de ontwikkeling van de kinderen en de volwassene op het oog hebben. In deze workshop gebruiken we bij het onderzoeken, reflecteren en ontwerpen de instrumenten uit HOREB en hanteren bronnen vanuit "groen-onderzoek". Uit de pas...off the road **DOEN!**

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers en leerkrachten Startblokken

► Mindmappen met kleuters.

Hoe doe je dat?

(Ronde 3)

Chiel van der Veen, onderzoeker Vrije Universiteit te Amsterdam Rianne Hofma, leerkracht groep 1/2 Vensterschool te Noordwolde Marjolein Tuinhout, leerkracht groep 1/2 Vensterschool te Noordwolde

Uit onderzoek weten we dat het gebruik van visuele tools, zoals bijvoorbeeld mindmaps, een positief effect heeft op het verhaalbegrip van kinderen. Door samen met kinderen mindmaps te maken bij de verhalen die worden voorgelezen, worden kinderen ondersteund om structuur aan te brengen in het verhaal. Daarnaast kunnen mindmaps worden gebruikt als ondersteuning bij de verteltafel. In deze workshop leer je om mindmaps in te zetten in verschillende taalactiviteiten en daarbij rekening te houden met verschillen tussen kinderen.

► Horeb het hele verhaal, groep 1 t/m 4

Praktijk ervaring onderbouw leerkracht werken met Horeb.

(Ronde 1)

Isabelle Vingerhoets, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs Onderbouw leerkracht

Alle instrumenten om goed OGO-onderwijs te ontwerpen, te plannen en te evalueren zitten in de digitale Horeb. In deze workshop zal een onderbouwleerkracht laten zien hoe zij met de digitale Horeb werkt en wat de grote voordelen hiervan zijn. Want met Horeb erbij vertellen we het hele verhaal!

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers, leerkrachten Startblokken, leerkrachten 3 en 4, leerkrachten bovenbouw en nascholers en/of begeleiders

► Spelend muziek verkennen

Welke kennis en vaardigheden heeft een leerkracht nodig om 'muzikaal' spel te faciliteren en te ondersteunen?

(Ronde 2)

Christiane Nieuwmeijer, onderzoeker Vrije Universiteit te Amsterdam

Het curriculum voor de groepen 1/2 is op vrijwel alle scholen sterk spelgeoriënteerd. Muziekonderwijs daarentegen, is voornamelijk leerkrachtgestuurd en klassikaal van opzet. Uit (inter)nationaal onderzoek blijkt echter dat kinderen zich ook d.m.v. 'muzikaal spel' muzikaal kunnen ontwikkelen. In deze lezing vertelt Christiane Nieuwmeijer over haar promotieonderzoek waarin dit vrije muzikale spel centraal staat, en waarin zij onderzoekt wat een leerkracht aan kennis en vaardigheden nodig heeft om deze vorm van spel te faciliteren en te ondersteunen.

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers, leerkrachten Startblokken, nascholers en/of begeleiders en wetenschappers

Basisontwikkeling (groepen 3 en 4)

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers, leerkrachten Startblokken en leerkrachten groepen 3 en 4

► Omgaan met verschillen bij de start van groep 3!

In deze workshop hoor je hoe de leerkrachten van basisschool de Lembergh dit aanpakken.

(Ronde 3)

Isabelle Vingerhoets, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs Margriet Janssen, leerkracht groep 3 basisschool De Lembergh te Limbricht

Wie herkent zich in de worsteling van begin groep 3? Sommige kinderen lezen al korte tekstjes of een boekje, anderen hebben een redelijke letterkennis en enkelen vinden lezen nog helemaal niet interessant. Hoe ontwikkel je een groeps cultuur waarin je recht doet aan die verschillen? Waar alle kinderen 'zin in lezen' hebben en de resultaten niet achterblijven? Op basisschool De Lembergh lukt dit uitstekend. In deze workshop hoor je hoe de leerkrachten dat daar aanpakken.

Doelgroep:

Leerkrachten groepen 3 en 4.

► Spel als basis voor het leren in groep 3

Aan welke kenmerken voldoet dit spel en hoe kunnen alle kinderen participeren?

(Ronde 1)

Willeke Westerlaken, leerkracht groep 3 en onderbouwcoördinator basisschool De Schakel te Nieuw-lekkerland

Alie van Wijk, leerkracht groep 3/4 en coördinator schoolontwikkeling basisschool De Schakel te Nieuw-lekkerland

In groep 3 en 4 kan het spel uitstekend verbonden worden aan taal en geletterdheid, wereldkennis en sociale vaardigheden. Aan welke kenmerken voldoet dit spel? Hoe kunnen *alle* kinderen daarin participeren? Wat betekent dat voor jou als leerkracht? En worden doelen bereikt? Alie van Wijk en Willeke Westerlaken vertellen daarover vanuit hun eigen praktijk in groep 3 en 4. Ook gaan we aan het werk om het spel in jouw groep de plaats te geven die het verdient... aan de basis!

Doelgroep:

Leerkrachten groepen 3 en 4

► Wij lezen en maken boeken

Elk thema ontstaat er een zelfgemaakt boek.

(Ronde 2)

Tonny Bruin, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs Eva Köhler, leerkracht groep 3 basisschool De Archipel te Amsterdam Manon Spaans, leerkracht groep 4 basisschool De Archipel te Amsterdam

In groep 3 en 4 van basisschool De Archipel zijn lezen en schrijven functionele handelingen in het omgaan met verschillen. De kinderen hebben veel plezier in het lezen van boeken om meer te weten te komen over de wereld. Elk thema ontstaat er ook een zelfgemaakt boek. De boekenkring en tekstenkring zijn vaste activiteiten ter ondersteuning. Ben jij op zoek naar hoe je jouw leesschrijfonderwijs een boost geeft? Kom dan genieten van de praktijkverhalen van Eva en Manon.

Doelgroep: Leerkrachten groepen 3 en 4

► **Hoe word ik een expert?**

*Expert lezen in groep 3 en 4
(Ronde 3)*

Gerlanda van Vendel, bestuurslid OGO-Academie, leerkracht groep 3 basisschool De Korenaar te Apeldoorn; Teuni Gerritsen, leerkracht groep 3 en 4 basisschool De Korenaar te Apeldoorn en Marike Scheltens, leerkracht groep 3 en 4 basisschool De Korenaar te Apeldoorn

Met de vragen van de kinderen als uitgangspunt lezen we als coöperatieve leesvorm verschillende informatieve teksten die te maken hebben met het thema en worden de kinderen expert van hun deelonderwerp. De kinderen lezen op hun niveau en hebben allen een eigen inbreng. Kernwoorden: lezen op niveau, verschillen zijn interessant, iedereen doet mee, vooraf gezamenlijk op verhaal komen, erna presenteren aan elkaar, community of learners. Een praktische workshop met een schat aan ideeën en voorbeelden, theorie en opbouw, waarmee je in de klas direct aan de gang kunt.

Doelgroep:

Leerkrachten groepen 3 en 4

► **Ons spel LAB: spel in groep 3 'kabouters werken voor hun snoepgeld'**

(Ronde 1)

Bea Pompert, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs; Marie-Louise van Ruiten, leerkracht Gelderlandschool Den Haag; Patty ten Barge en Sascha Honig, leerkrachten ABBS De Zuiderzee Amsterdam en José Wanders leerkracht De Boemerang Huissen

In ons Spel LAB gaat het over spelen in groep 3. Kinderen in groep 3 spelen te weinig. En omdat ze te weinig spelen lezen ze te weinig. Immers als je te veel op je stoel zit met een potlood en een papiertje, gebeurt er niet veel. Je ontwikkelt je niet genoeg, omdat het leren betekenisloos is.

In deze workshop laten vier leerkrachten van drie heel verschillende OGO-scholen zien hoe spel en onderzoek er toe kan leiden dat kinderen in beweging komen, meer initiatieven nemen, hogere betrokkenheid laten zien en van en met elkaar leren. In de groepen doen alle kinderen mee aan het opbouwen van gezamenlijke speelverhalen. Onderzoeksgerichte spelactiviteiten, doen-alsof rollenspel, regisseurspel en constructief spel geven juist ook in groep 3 volop kansen aan leerlingen taal en denken, schrijven en lezen intrinsiek gemotiveerd te ervaren, in te zetten en te leren.

In ons LAB zie je leerkrachten van De Boemerang in Huissen, De Gelderlandschool in Den Haag en De Zuiderzee in Amsterdam een 'wereld van spel' begeleiden.

Doelgroep:

Leerkrachten Startblokken, groepen 3 en 4, leerkrachten bovenbouw, nascholers en/of begeleiders

Bovenbouw (groep 5 t/m 8)

► **Onderzoek verdiepen voor kinderen die uitdaging nodig hebben**

*Hoe houd je getalenteerde of hoogbegaafde leerlingen betrokken bij het thema?
(Ronde 2)*

Marte van Vliet, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs en leerkracht groep 7 basisschool De Kleine Reus te Amsterdam Annemiek Schenkels, onderwijsondersteuner op maat in Opmaat en Leerlab

Hoe kun je het doen van onderzoek van leerlingen in de bovenbouw verdiepen, voor die leerlingen die meer aankunnen? Zonder deze kinderen een specifieke positie te geven, of zelfs uit de groep te halen? In deze workshop gaan we in op de uitdagingen die je als leerkracht tegenkomt om 'getalenteerde' of 'hoogbegaafden' betrokken te houden in het thema. Met als uitgangspunt onze eigen praktijk en de mogelijkheden om dit anders aan te pakken. Na het volgen van deze workshop ga

je naar huis met praktische ideeën om in je eigen praktijk te benutten of inspiratie voor het bedenken van oplossingen bij de differentiatie in je thema.

Doelgroep:

Leerkrachten bovenbouw

► **Onderzoek, een waardevolle activiteit voor alle kinderen!**

Hoe maken we onderzoeksactiviteiten interessant voor alle kinderen?

(Ronde 3)

Lorien de Koning, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs Anneleen Mulder, OGO-kartrekker kindcentrum De Ontdekking te Oosterhout

'Moeten we al weer over onze vragen lezen, pfff .. ik wil gewoon wat gaan doen! Ahh wat duurt dit lang, saai!'

Hoe maken we onderzoeksactiviteiten interessant voor alle kinderen? Hoe zorgen we ervoor dat kinderen hun eigen vragen onderzoeken zonder dat ze verzanden in enkel intellectuele activiteiten en vervolgens afhaken? We willen dat kinderen volop kunnen handelen in de onderzoeksactiviteiten en dat ze op deze wijze vragen krijgen of vragen kunnen beantwoorden. Onderzoeksactiviteiten moeten uitdagend zijn maar aansluiten bij de verschillende onderwijsbehoefte van kinderen. Dit realiseren de leerkrachten op De Ontdekking zich ook, maar hoe doen we dat en hoe ziet de praktische uitwerking er dan uit? Anneleen Mulder vertelt hoe ze dit proces met haar collega's in gaat en welke initiatieven zij op school ontplooit hebben om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoefte van alle kinderen.

Doelgroep:

Leerkrachten groepen bovenbouw

► **Burgerschapsvorming en identiteitsontwikkeling**

Hoe kan je actief aan de slag met burgerschapsvorming en identiteitsontwikkeling?

(Ronde 1)

Kirsten Roosenbrand, docent Community Service IJburg en Nederlands VO-school IJburgcollege te Amsterdam Leerkracht bovenbouw

In deze workshop ontdek je hoe je actief aan de slag kunt met burgerschapsvorming en identiteitsontwikkeling. We gaan dit verduidelijken door voorbeelden te geven van concrete activiteiten. Door specifieke werkvormen toe te passen die alle leerlingen activeren en door vragen te stellen waar ieder kind, vanuit zijn eigen visie en overtuigingen, antwoord op kan geven, geven we ruimte aan verschillen tussen leerlingen. In een veilige sfeer waarin ieder kind participeert.

Doelgroep:

Leerkrachten groepen bovenbouw

► **Kies nu voor Horeb!**

'Hoe past het werken met Horeb bij het vernieuwde toezichtskader van de inspectie? Wij vroegen het de inspecteur en vonden elkaar in een goed gesprek.'

(Ronde 2)

Lorien de Koning, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs Femke Zeegers, leerkracht groep 6 en OGO/coach basisschool De Bolster te Gilze

In deze workshop nemen we je mee in het verhaal van basisschool De Bolster. Zij implementeerden vorig schooljaar de digitale Horeb en gingen vervolgens met de inspecteur in gesprek over de rol van

Horeb binnen het onderwijsproces op De Bolster. We vertellen hoe de implementatie in zijn werk ging en hoe de inspecteur tegen Horeb aan kijkt.

Doelgroep:
Leerkrachten groepen bovenbouw

► **Teksten schrijven is leuk!**

Bij het reviseren van teksten komt ook de spelling in beeld, voor iedereen!

(Ronde 3)

Gerri Koster, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

Het toepassen van spelling bij het schrijven en reviseren van teksten is een aandachtspunt. Hoe kun je de kinderen een kritische houding aanleren en ze handvatten geven om zelf te werken aan het vergroten van hun spellingvaardigheid? En hoe stimuleren we de leerlingen om actieve en bewuste spellers/ schrijvers te worden. Het gaat bij teksten schrijven allereerst om de inhoud. De juiste schrijfwijze komt dan bij het reviseren aan bod. Als leerkracht wil je functioneel en effectief instructie geven en activiteiten plannen om de leerlingen effectief te laten oefenen.

We bespreken in deze workshop hoe we in Ontwikkelingsgericht Onderwijs ons spellingonderwijs verbinden aan het schrijven van teksten. Daarbij komen praktische handvatten voor instructie, voor het oefenen en het leren toepassen bij het schrijven van teksten aan bod. En wat kun je doen voor de leerlingen, die veel moeite hebben met spelling? De leerkracht observeert het proces en biedt ondersteuning op maat.

Doelgroep:
Leerkrachten groepen bovenbouw

Onderbouw en bovenbouw basisschool

► **Iedereen kan schrijven!**

Voorbeelden van schrijfactiviteiten en de rol van de leerkracht bij het schrijven in de groep.

(Ronde 1)

Tanja Bokhorst en Lysbeth Grutters, leerkracht groep 5/6 en OGO-coördinator basisschool De Boemerang te Huissen

In de klas wordt veel geschreven. De leerlingen schrijven hun eigen verhalen, maken beschrijvingen van gebeurtenissen, artikelen voor de klassenkrant en archiveren hun nieuw verworven kennis van de thema's. Schrijfactiviteiten zijn er om je eigen ideeën en gedachten op papier te zetten, je te uiten en daarmee te communiceren met anderen. In deze workshop worden voorbeelden gegeven van schrijfactiviteiten en de rol van de leerkracht bij het schrijven in de groep.

Doelgroep:
Leerkrachten groepen 3 en 4 en leerkrachten bovenbouw

► **Ouders en school, samen in gesprek over educatief partnerschap**

Samen in gesprek over educatief partnerschap

(Ronde 2)

Levineke van der Meer, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

Moeten we thuis dan hetzelfde doen als op school ?

Ik spreek sommige ouders echt alleen tijdens de 10 minutengesprekken!

Wil ik de ouders van mijn kinderen wel echt leren kennen?

Sommige ouders zie ik nooit buiten schooltijd, die zijn echt niet betrokken bij het leren van hun kind!

In een Educatief Partnerschap delen ouders en leerkrachten ervaringen rond de ontwikkeling van het kind met elkaar en stemmen de verwachtingen over elkaar af. Op deze manier leren ze elkaar kennen, zien ze kansen voor onderling contact en zijn ze samen betrokken bij de ontwikkeling van het kind. Binnen het project 'Thuis in School' laten we zien hoe ouders en leerkrachten in een leergemeenschap samenwerken om dit Educatief Partnerschap verder vorm te geven

Met een kwalitatief en kwantitatief effectonderzoek tonen we aan wat de effecten zijn van de leergemeenschappen en het ontwikkelde gespreksmodel op de ouder-leerkracht relatie, de thuisbetrokkenheid van ouders en ontwikkeling van de kinderen. In een gesprek met een leerkracht/directeur/ouder horen we hoe zij de leergemeenschap ervaren hebben en wat dit voor hun school heeft opgeleverd.

Doelgroep:

Leerkrachten groepen 3 en 4, leerkrachten bovenbouw, nascholers en/of begeleiders

► **Samen effectief vormgeven aan onderwijs.** *Coaching en co-teaching in de praktijk.*

(Ronde 3)

André Weijers, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

Voor ons is de centrale vraag: 'Wat hebben leerkrachten echt nodig om tot goed onderwijs te komen?' Vaak horen wij van leerkrachten dat de feedback die zij ontvangen veelal achteraf komt. Hiermee kunnen zij onvoldoende uit de voeten. Daarnaast geven zij aan het gevoel te missen van **samen** goed onderwijs maken. Biedt co-teaching hier de oplossing voor? Deze vraag stellen wij onszelf in de workshop. In deze workshop verkennen we de belangrijkste aspecten van co-teaching in een coachtraject. Vanuit deze brainstorm gaan we kijken of onze aspecten te herkennen zijn in de visies van Koot en Groeneveld. Praktijkbeelden zetten we in om de aspecten van co-teaching te herkennen vanuit de theorie. In de afronding komen we tot een stappenplan (de fasen van een coachtraject) die jij in je eigen praktijk kan inzetten.

Doelgroep:

Leerkrachten groepen 3 en 4, leerkrachten bovenbouw, nascholers en/of begeleiders, directie

► **Werken met leerling portfolio**

Het gebruik van portfolio's binnen OGO.

(Ronde 1)

Jitske Bosma, leerkracht De Zuiderzee te Amsterdam

Tijdens deze workshop zal er ingegaan worden op het gebruik van portfolio's binnen OGO. Aan de hand van theorie en praktijk kijken we naar verschillende vormen van het portfolio. Daarnaast wordt er ingegaan op de voordelen die het werken met het portfolio kan bieden. Daarbij kijken we ook naar de differentie-mogelijkheden die het portfolio biedt. Aan het eind van de workshop heb je een idee hoe het portfolio kan worden ingezet en heb je ontdekt welke mogelijkheden voor jouw eigen praktijk interessant kunnen zijn.

Doelgroep:

Leerkrachten groepen 3 en 4, leerkrachten bovenbouw, nascholers en/of begeleiders

Directie / Management

► Verbeteren van 'agency' van leerkrachten in een veranderingstraject op school.

'Agency' is de mate waarin leerkrachten ruimte hebben en krijgen om zelf, op een verantwoordelijke manier, keuzes te maken in hun praktijk en hierop te reflecteren

(Ronde 1)

Marjolein Dobber, onderzoeker Vrije Universiteit te Amsterdam, bestuurslid OGO-Academie en nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs Roel de Vries, directeur Julianaschool te Schagen

'Agency' is de mate waarin leerkrachten ruimte hebben en krijgen om zelf, op een verantwoordelijke manier, keuzes te maken in hun praktijk en hierop te reflecteren. Binnen OGO is dit zeer van belang, want leerkrachten zijn hier zelf ontwerpers van onderwijs, en stellen dit continu bij. Zij dragen dus veel verantwoordelijkheid. De ruimte die een leerkracht heeft binnen de school is belangrijk voor de mate van agency van die leerkracht. Hier ligt dan ook een belangrijke rol voor directie, IB en nascholers: hoe geef je leerkrachten voldoende ruimte om zelf keuzes te maken, terwijl je ze ook de begeleiding en ondersteuning geeft die ze nodig hebben om hun onderwijs te verbeteren?

In deze presentatie wordt aan de hand van beelden besproken hoe directeuren en nascholers in kunnen zetten op het verbeteren van agency van leraren. In het voorbeeld gaat het over een nascholingstraject van een schoolteam gericht op onderzoekend leren. Dit bespreken we door te kijken naar de rollen van verschillende betrokkenen (leerkrachten, directie, ib-ers, nascholers) in het creëren van een open cultuur op school, waarin leerkrachten de ruimte krijgen en nemen om verantwoorde keuzes te maken.

Doelgroep:

Directie en nascholers en/of begeleiders

► Uitdaging in onderzoek

Hoe organiseer en faciliteer je structureel meer uitdaging voor leerlingen die iets extra's aankunnen?

(Ronde 3)

Hedi Schuite, directeur basisschool De Talenten te Haarlem

We starten met kennismaken en kijken meteen welke kennis en ervaring iedereen al heeft. Indien daar behoefte aan is, kan dan een stukje informatie gegeven worden over verschillende definities van hoogbegaafd, hoe je deze leerlingen herkent en vooral, waarom het OGO-onderwijs de ultieme manier is om deze leerlingen uit te dagen. Vervolgens gaan we kijken naar 3 organisatievormen waarmee je extra uitdaging kunt realiseren binnen een OGO context. Tot slot bespreken we de eerste stap. Uiteindelijk is het de bedoeling dat je de workshop geïnspireerd verlaat, met handvatten om aan de slag te gaan om extra uitdaging in jouw school structureel vorm te geven.

Doelgroep:

Directie

► **Onderzoek in langlopende sociaal-culturele praktijken**

Beter omgaan met verschillen in de bovenbouw door inzet langlopende sociaal culturele praktijken door De Zuiderzee in Amsterdam, De Ontdekking in Oosterhout, De Ackerweide in Pijnacker en het Plein in Rotterdam

(Ronde 2)

Op een aantal OGO scholen zijn langlopende sociaal culturele praktijken te vinden, zoals de wereldwinkel, de boekwinkel, een moestuin of een uitzendbureau. Interessante praktijken waaraan veel te leren valt. Maar hoe houd je deze praktijken betekenisvol over een langere periode. Hoe zorg je ervoor dat de hele groep hierbij betrokken blijft, welke acties zijn daarvoor nodig. En hoe zorg je dat in deze praktijken genoeg te handelen is en blijft. In de verschillende bouwen zien we dat een aantal kinderen dit handelen juist zo nodig hebben om tot onderzoekend leren te komen. Een viertal scholen; de Zuiderzee-IJburg Amsterdam, de Ontdekking- Oosterhout, de Ackerweide-Pijnacker en het Plein-Rotterdam zijn op onderzoek gegaan met deze vragen. Zij presenteren in deze workshop hun eerste ervaringen. Op welke manier kan de langlopende sociaal culturele praktijk binnen de school helpen om beter om te gaan met de verschillen in de bovenbouw?

Doelgroep:

Directie en nascholers en/of begeleiders

► **Directie...., zie de kansen voor Passend Onderwijs passend bij jouw OGO schoolontwikkeling** *Het verhaal van 't Schrijverke*

(Ronde 3)

Marcia van der Wens en Miriam Spijkers coördinator passend onderwijs basisschool 't Schrijverke te Den-Bosch

De directie van 't Schrijverke zag kansen voor Passend Onderwijs bij hen op school passend bij het OGO concept. In deze workshop vertelt de directie op welke manier zij met de leerkrachten voor de 56 kinderen met een arrangement een passende aanpak heeft gevonden. Voor welke uitdagingen stonden ze, waar zagen ze kansen en hoe zijn ze met elkaar als team aan het werk gegaan. Er is gekozen voor een passende klas waarvoor twee leerkrachten staan die werken met co teaching. Wat zijn de ervaringen hiermee en op welke manier worden deze ervaringen ook door en met het team gedeeld? De passende klas doet gewoon mee met het thematiseren van de parallelgroepen. Wat betekent dit, wat zijn de knelpunten en wat is de winst? Het Schrijverke is trots op deze aanpak en wil die graag in beleid vastleggen. In deze aanpak leren zowel kinderen als leerkrachten van en met elkaar....., dat past voor iedereen!

Doelgroep:

Directie, nascholers en/of begeleiders en wetenschappers

► **Communicatieve vaardigheid en sociale acceptatie in de kleuterklas**

Hoe is de communicatieve vaardigheid van kleuters gerelateerd aan sociale acceptatie?

(Ronde 1)

Femke van der Wilt, docent en tutor Vrije Universiteit te Amsterdam

De mate waarin kinderen geaccepteerd worden door hun klasgenootjes is belangrijk voor hun ontwikkeling. In recent onderzoek is onderzocht hoe de communicatieve vaardigheid van kleuters gerelateerd is aan sociale acceptatie. Er blijkt een verband: kinderen met een betere communicatieve vaardigheid liggen beter in de groep. In de workshop wordt over dit onderzoek verteld en laten zien hoe leerkrachten de communicatieve vaardigheid en sociale acceptatie van jonge kinderen in kaart kunnen brengen.

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers, leerkrachten Startblokken en wetenschappers

► **Interessante onderzoeken binnen OGO**

Onderzoek naar onderwerpen die relevant zijn voor OGO.

(Ronde 2)

Studenten Vrije Universiteit te Amsterdam

In deze sessie presenteren 2 of 3 Masterstudenten van de opleiding Onderwijspedagogiek en Theoretische pedagogiek de resultaten van hun onderzoek. Ze hebben allen onderzoek gedaan naar onderwerpen die relevant zijn voor OGO. Meer informatie over deze sessie volgt op een later moment.

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers, leerkrachten Startblokken, onderbouw en bovenbouw, directie, nascholers en/of begeleiders en wetenschappers

► **Thuis in school**

Binnen het project Thuis in School onderzoeken we de mogelijkheid om ouders en leerkrachten in een leergemeenschap samen aan hun Educatief Partnerschap te laten werken.

(Ronde 3)

Marina Ilias, onderzoeker Vrije Universiteit te Amsterdam

Binnen het project Thuis in School onderzoeken we de mogelijkheid om ouders en leerkrachten in een leergemeenschap samen aan hun Educatief Partnerschap te laten werken. Met een kwalitatief en kwantitatief effectonderzoek meten we de effecten van deze leergemeenschappen en het schoolspecifieke gespreksmodel dat zij ontwikkelen op de ouder-leerkracht relatie, de thuisbetrokkenheid van ouders en de ontwikkeling van de kinderen. In deze sessie presenteren we het project en de eerste resultaten.

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers, leerkrachten Startblokken, directie, nascholers en/of begeleiders en wetenschappers

► **‘Wat je zegt ben je zelf’ Eerst relatie, dan prestatie.**

Hoe relatie en prestatie met elkaar samenhangen.

(Ronde 2)

Hilbertine Bos, leerkracht b.o. en student Onderwijspedagogiek VU; Roxenne Florijn, student pabo CHE en Hans Bakker, lector pabo CHE en onderwijspedagoog.

Een workshop waarbij het model van PCM centraal staat, het Process Communicatie Model. Een instrument dat uitgaat van het feit dat elke persoon zes persoonlijkheidstypen in zicht herbergt: de harmoniser, de gestructureerd denker, de doorzetter, de dromer, de promotor en de rebel. De onderste laag van het persoonlijkheidshuis is je fundament dat tijdens je babytijd wordt gevormd. De lagen erboven kunnen door fasering van volgorde wisselen, naar gelang wat je meemaakt in je leven. Voor elk type is er taal ontwikkeld om de persoon aan te spreken en in z'n kracht te zetten om zo het verschil te maken. De rebel, promotor en dromer lopen vaak uit de pas, omdat ze anders zijn dan de andere drie typen. Het is de kunst van taal (wat je zegt ben je zelf!) om die typen weer in de pas te brengen door hun kracht uit te vergroten. Hoe dat werkt presenteren we graag mede aan de hand van beelden uit de klassenpraktijk, tevens de opbrengst van de workshop.

Doelgroep: wetenschappers

Lezingen in Theatre Azure

► **Leren van verschillen in geschiedenisonderwijs**

Deze lezing beoogt inzicht te geven in hoe we leerlingen binnen OGO in contact moeten brengen met de verschillen tussen leerlingen en hoe we hun historisch denken daarmee kunnen versterken.
(Ronde 1, Theatre Azure)

Prof. Bert van Oers, Bijzonder hoogleraar Afdeling Onderwijswetenschappen en Theoretische Pedagogiek, Vrije Universiteit Amsterdam

Niet alleen leerkrachten moeten leren omgaan met verschillen tussen leerlingen, maar ook leerlingen. Het gaat dan echter niet alleen om onderlinge verschillen tussen leerlingen in de klas, maar leerlingen moeten ook leren omgaan met verschillen tussen mensen en groepen die de loop van de geschiedenis bepalen en bepaald hebben. De historische overlevering staat bol van verschillen (tussen etnische groepen, culturen, religies, rijk-arm, etc) en de manieren waarop de mensheid daarmee omgegaan is, zijn divers (oorlog, uitsluiting, uitbuiting). In de lezing wordt bepleit dat we leerlingen in OGO daarmee in contact moeten brengen, en hun historisch denken daarmee kunnen versterken. In de lezing zal ik dit verder onderbouwen en van voorbeelden voorzien.

Doelgroep:

Leerkrachten bovenbouw, directie, nascholers en/of begeleiders en wetenschappers

► **Dialogische gesprekken in de basisschool**

Wat maakt nu een goed gesprek? Hoe zorg je dat ieder kind mee kan doen en wat is de rol van de leraar?

(Ronde 2, Theatre Azure)

Chiel van der Veen, onderzoeker Vrije Universiteit te Amsterdam

Goede gesprekken zijn een belangrijke setting waarbinnen kinderen zich op vele vlakken verder kunnen ontwikkelen. Maar wat maakt nu een goed gesprek? Hoe zorg je dat ieder kind mee kan doen? En wat is de rol van de leraar? Deze lezing beoogt een voorlopig antwoord te geven op deze vragen. Aan de hand van verschillende onderzoeken laat ik zien wat het belang van goede gesprekken is. Goede gesprekken zijn dialogische gesprekken waarin kinderen veel aan het woord zijn, kritisch naar elkaar luisteren, en ruimte krijgen om hun ideeën te verhelderen, te redeneren en samen na te denken. In dialogische gesprekken is sprake van gelijkwaardigheid en ruimte voor ieder kind om op zijn/haar manier mee te doen. Verschillen verrijken een gesprek.

Doelgroep:

Pedagogisch medewerkers, leerkrachten Startblokken, leerkrachten groepen 3 en 4, leerkrachten bovenbouw, directie, nascholers en/of begeleiders en wetenschappers

► **Ik kom terug**

Waar in onder andere de relatie moeder-zoon .....

(Ronde 3, Theatre Azure)

Adriaan van Dis, schrijver

Adriaan van Dis geeft een literatuurlezing rond zijn laatste boek 'Ik kom terug'

Doelgroep: voor ieder die van prachtige literatuur houdt!

We adviseren u om contant geld mee te nemen voor de interessante producten die verkocht worden bij de stands op de marktplaats.

Overzicht standhouders op de marktplaats*

Academie voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs	Landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs
	Vygotskij Foundation
Basisschool De Ackerweide Pijnacker	Basisschool St. Michaelschool Zuidschermer
Bassisschool De Bosweide Ridderkerk	Basisschool Julianaschool Schagen wereldwinkel en boekwinkel
Pabonetwerk van de OGO Academie	

* Dit standhouder overzicht is nog niet compleet. Wilt u uw stand ook op de Marktplaats? Neem contact op met secretariaat@ogo-academie.nl